

de W

Kopja

S/III 1525

D.VI

1981/95

Telegram szyfrowy

Hr. Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

no 41

Bukareszt, dn. 20/XI 1919

Otrzym., dn. 24/XI 1919 h. 11

Dziś 20 parlament otwarty. Parę królewską przyjęto niekończącymi się oklaskami, którymi też przewali nową tronową. Stwierdza ona konieczność nierozdzielnej współpracy z aliantami i przekonania ich w szczególności, że żywotne interesy Rumunii, rzecznika kultury łacińskiej na wschodzie, dadzą się pogodzić z linią ich polityki.

WICEKRAJOWA DOWODZĄCA WOJST. POLSKICH
ADJUTANTKA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1981/95 dnia 13/XI 1919 r.
załącz. Wydział.

H.S.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Rum.

aa W

Kopja

S.III/1542

D.VI.

1981/95

Telegram szyfrowy.

Hr. Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Nr. 42

Bukareszt, 24.XI.19

Otrz. 25/XI.19.15h.30

Ultimatum 8-mio dniowe, grożące zerwaniem stosunków dyplomatycznych przez wielkie mocarstwa w razie niepodpisania bezwarunkowego wiadomych stypulacji wręczone. Reprezentant Angli oświadczył Prezesowi Rady Ministrów, że w razie powolności rządu tutejszego będzie mogła Rumunja następnie otrzymać w Paryżu dla punktów spornych redakcję lepiej jej interesa chroniącą. Na Prezydenta zrobiła ta obietnica wrażenie, chociaż oświadczył, że nie jest pewny, czy rząd obecny będzie mógł ustąpić ze swojego zasadniczego stanowiska.

.....

NACZELNIK WYDZIAŁU WOJSK POLSKICH
ADJUTANTKA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1981/95 dnia 13 / XII 1919 r.

złącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Z.C.

aa k

Kopja

S.III/1543

1981/95 D.VI.
S.IV.

Telegram szyfrowy.

Hr. Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Nr. 44

Bukareszt 24/XI.19

Otrz. 25/XI.19-15h30

Ruch pociągów pospiesznych w Rumunii ~~niekiedy~~ na przeciąg dni 10-ciu wstrzymany, co niewątpliwie stoi w związku z przerzuceniem wojsk z Węgier do Besarabji .

??

NAJCELNA DOWODZĄCA WOJSK POŁOŻONE
ADJUTANTKA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 1981/95 dnia 13/XII 1919 r.
załącz. Wydziki

Z.C.

PRUSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

M

Kopja

1981 / 75

S.III/1593

D.V.

Telegram szyfrowy.

Hr. Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Nr. 46

Bukareszt, 25/XI.19

Otrż. 27/XI.19.11.g.

Temu przeszło miesiąc aeroplan niemiecki wiozący 300000000 /trzysta milionów/ karbowanów spadł pod Chocimem, został zajęty przez władze tutejsze, które dopiero teraz są gotowe ładunek wydać. Reprezentant Ukrainy zapytał mnie, czy by mój rząd zezwolił na przewiezienie go drogą okrężną przez Polskę. Wykluczyłem tę możliwość stanowczo dodając, że nie wiem o ile nasze władze wojskowe zechcą ignorować przejazd tych stu pudów via Kamieniec Podolski do Płoskirowa. Zależne to jest od umowy z Petlurą, poprzedzającą nasze wkroczenie na Ukrainę.

+++++

%%%%%%%%%%

WACELNA SOWOŁA I WAISS PISKICH
ADJUTANTKA GENERALNA
WARSAWA

L. Dz. 1981/75 dnio 13 XII 1919 r.
szkiz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

a.a.

Kopja

1981/55

D.VI.

S.III.

S.III/1724

Telegram s y f r o w y.

Hr. Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr. 50

Bukareszt, 1/XII.19

Otr. 4/XII.19. 10h 20

Rumunsko

Minister Spraw Zagranicznych dał mi do przeczytania odpowiedź rządu na ostatnią notę Rady Waczelnej. Po bardzo długim występie zgadza się na podpisanie warunkowe w razie wzajemnego zagwarantowania przez Radę Waczelną suwerenności Rumunii, której żądana stypulacja nie śmie naruszyć. Kończy prośbą o cierpliwość aż do utworzenie się rządu parlamentarnego. Dymisja gabinetu Ministra Vaitoianu przyjęta. Dotąd król nikomu nie powierzył utworzenie nowego.

WACZELNA LEWODZINA WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA
L. Dn. 1981/55 dnia 13 / XII 1919 r.
Zatocz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Rumun

a.a.

Kopja

1981/95
D.VI.

S.III/1718

Telegram szyfrowy.

Hr. Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr.51

Bukareszt, 1/XII.19.

Otrz.3/XII.19.15.g.

Tekst noty Rady Naczelnej, którą mi dał do czytania Minister Spr.Zagr. nie wyklucza interpretacji, mocą której wszyscy Aljanci mieliby się solidaryzować z wielkimi mocarstwami w zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Rumunją w razie jej niewystarczającej odpowiedzi.

Wszyscy moi koledzy nie są zorientowani co do rzeczywistych zamierów Rady Naczelnej w tym względzie. Pozwalam sobie sugerować powzięcie inicjatywy Rządu naszego w Paryżu celem zlokalizowania tego środka koercyjnego na wielkie mocarstwa. Zerwanie stosunków dyplomatycznych polsko-rumuńskich nawet przejściowe pozostawiłoby ślady w tutejszych umysłach długotrwałe niepożądane ślady. Przeciwnie okazanie życzliwości wyżej wspomnianym krokiem w chwili, w której Rumunja zaczyna rozumieć, że stoi pod obuchem przegranej dyplomatycznej bitwy, strasznej niemocy i odczuwa beznadziejną izolację, mogłoby być punktem wyjścia dla nawiązania rzeczywiście cieplejszych stosunków. Gdyby ten krok miał się okazać niepotrzebnym, mimo to osiągnie zawsze swój skutek. Moim zdaniem do definitywnego zerwania z wielkimi mocarstwami Rumunja ze względów finansowych dopuścić nie może, zanim jednak nowy rząd weźmie decyzję, minie termin wyznaczony przez ultimatum i nie jest wykluczone, że Rada Naczelna nie zgadzając się na przedłużenie terminu, wyrze jeszcze presję przez demonstracyjny wyjazd swych reprezentantów na dni kilka. Myślę, że w tym kroku nie powinniśmy brać udziału.

*****

NACZELNE DOWODZITWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. De 1981/95 dnia 13/XII 1919 r.

Z.O.

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

237

Prerowa

ackd

I.1747.

Kopia

D.VI.

1981/JS

Telegram szyfrowy

φ

hr. Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

N.84.

Bukareszt 3/XII 1919.

Otrzymało 3/XII 1919 10 h 30.

Kand. Doda

Meniu nie podjął się utworzenia Gabinetu Ministrów, nie chce brać na siebie niepopularności, wynikającej z koniecznego podpisania traktatu. Vaida Voivod, transylwańczyk, zaręczył w poselstwie francuskim, że jeżeli mu się uda rząd utworzyć warunki Rady Wyższej przyjmie, dziś ma przedłożyć królowi skład Gabinetu Ministrów do zatwierdzenia.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTAN. NA GŁÓWNEJ
KAROLAWA

L. Dz. *1981/JS* dnia *13* / *XII* 1919 r.
załącz. Wydział.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Recew.

Kopja

ac W

S. III/1809.

D. VI.

Telegramy szyfrowy.

1981/95

Hr. Skrzyński, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Bukareszt, 6/XII. 1919.

Nr. 58.

Otrzym. 8/XII. 1919. 9 h.

Gabinet Ministrów Vaida utworzony, generał Averescu ministrem Spraw Wewnętrznych. Można zatem uważać sprawę ultimatum za pomyślnie załatwioną, choć dotąd zgoda rządu tutejszego formalnie nie zgłoszona.

NACZELNIK DOWODZTWA WOJSK POLSKICH
ADJUTANTKA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1981/95 dnia 13 / XII 1919 r.
załącz. Wydziki

J.Br.

INSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopia

as R

S.III/1823.

D.VI.

Telegram szyfrowy.

1981/95

Hr. Skrzyński, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Bukareszt, 6/XII. 1919.

Otrzym. 8/XII. 1919. 18 h.

Nr. 60.

Minister Doksa uwiadomił mnie o definitywnem zniesieniu wszelkiej kwarantanny na naszej granicy.

MACZEŁE ŁAWODZIMO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1981/95 dnia 13 / XII 1919 r.
załącz. Wydział

J.Br.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Prze

aa 145

Kopja

1981/95

D.VI.

S.III/1835

Telegram szyfrowy.

Hr. Skrzyński do Ministerjum Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 61

Bukareszt, 7/XII.15, 30

Otrz. 9/XII.13, 8, 35.

Rząd Vaida przyjął wobec reprezentantów 4-ch mocarstw warunki Rady Naczelnej, po uzyskaniu od nich zgody na nieznaczna 2 zmiany, które zdawałoby się, w Paryżu odrzuconymi być nie powinny. Szczegóły w raporcie.

*****

NACZELNE DOWODZĄCO WOJSK POLSKICH
ADJUTANT GŁÓWNY
WARSZAWA

L. Dz. 1981/95 dnia 13 / XII 1919 r.
załącz. Wydział

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

S.III.1558.

Kopija

D.V.

1981/95

Telegram szyfrowy

p. Skrzynski, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie

Bukareszt, 25/XI 1919.

Utrzymano 27/XI 1919 11h.

Rząd rumunski nie powziął decyzji, co do wydania karbowanów telegram N.46 Petruszewicz wybiera się Kstąd do Pragi z zamiarem jazdy do Wiednia i Odesy, Czesci tą jazdę popierają; prosiłem o zatrzymanie go tutaj. Pan M.S.Z. był skłonny uwzględnić powody polityczne przezemnie podawane. P.R.M. oświadczył, że internować go tu nie może. Dał mi do wyboru, czy wolę żeby go wysłano do Czech, czy do Polski, wybrałem to drugie. Pomoc pozorna, którą dajemy Petlurze idzie po linii polityki tutejszej.

XX

WACZELNE L. WODZITWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTKA GENERALNA
WARSAWA
L. Dr. 1981/95 dnia 13/XII 1919 r.
Zelacz. Wydział

Z.G.

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

aa 25.

Kopja

S.111/1652

1981/95
D.V.

Radio-telegram Szyfrowy

Hr. Skrzyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Bez Numeru.

Bukareszt

Otrz.29/XI.1919.

Czy nie byłoby wskazaniem wobec bezpośredniego zetknięcia z Denikinem przesłać poddanych rosyjskich z Warszawy wprost na Kamieniec Podolski, przedstawiałoby to polityczną korzyść, odejmując zajęciu tego miasta charakter wrogi wobec Denikina. Miśhu odmówił świeżo Poklewskiemu zgody na przewożenie Rosjan z Polski do Denikina, motywując wobec mnie odmowę tem, że nie myśli zasilać wojska Denikina aby on je skierował przeciw Rumunji.

~~~~~

NACZELNE DOWODZISTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANT GŁÓWNY
WARSZAWA

L. Dz. 1981/95 dnia 13 / XII 1919 r.
Złącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York